І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. в Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVII. Ч. 104. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 2-го ЧЕРВНЯ 1960 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JUNE 2, 1960 No. 104. VOL. LXVII.

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ З'ЯСОВУЄ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА „У-2"

СЕН. ФУЛБРАЙТ СУМНІВАЄТЬСЯ, ЧИ АЙЗЕНГАВЕР МУСІВ БРАТИ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЛЕТ „У-2"

Вашингтон. — В Сенатській Комісії Закордон. Справ 31-го травня почалися переслухання в справі зістреленого над СССР розвідчого літака „У-2" зізнаннями директора Центральної Розвідчої Агенції Аллена В. Доллеса, який був в цій комісії повні чотири години. Ці зізнання є дуже засекречені, в залі засідань Комісії встановлено численні електронічні апарати, щоб ніхто не міг підслухувати, а двері оббили коцами, щоб найменший звук не виходив назовні. Доллес напочатку відчитав писаний звіт, який є тільки в одному примірнику, і сенатори не мають копій, як це звичайно буває в подібних випадках іншого характеру. Після відчитання звіту Доллес відповідав на запити сенаторів, але ніхто не знає, про що говорив директор Центральної Розвідчої Агенції, тільки голова цієї Комісії сенатор - демократ із Аркенсо Дж. В. Фулбрайт говорив загально про свої враження з цього переслухання на пресовій конференції. Він сказав, що, на його думку, відповідальність за лет У-2 несуть політичні урядові державного департаменту і Білого Дому. Сенатор Фулбрайт сказав, що праця Центральної Розвідчої Агенції зовсім не є проблемою в цих переслуханнях, і що ця агенція не винна в тому, що розвідчий літак У-2 літав понад СССР саме перед запланованою конференцією на вершинах в Парижі. Ця Агенція не веде жадної політики, вона тільки збирає потрібні інформації і висилає їх до різних урядових агенцій. Але сенатор Фулбрайт не є вдоволений із того, що Президент перебрав на себе відповідальність за лет У-2, і що Айзенгавер признався до того, що той літак був на розвідчому леті понад СССР. Сенатор Фулбрайт повторив своє давніше застереження про те, що голова держави не повинен брати відповідальности за шпигунську активність розвідчих агенцій навіть тоді, коли вороги вдається зловити шпигунів. Представники СССР, казав Фулбрайт, ніколи не признаються до своїх шпигунів, хох їх стільки заарештовано вже і в цій країні і в інших державах світу. Але сенатор Фулбрайт робить різницю між тим, що Президент

Аллен В. Доллес

взяв на себе відповідальність за той лет У-2 і між тим, що Президент признав, що це був розвідчий лет. Давніше сенатор Фулбрайт заявляв, що не було б великою помилкою признатися до характеру цього лету тоді, коли б за нього не взяв відповідальности сам Президент. Державний секретар Крістіян А. Гертер зізнав був в п'ятницю 26-го травня, що Президент сам вирішив взяти відповідальність за той випадок із зістреленим літаком. Доллес заявив, що він хотів взяти цю відповідальність на себе, але Білий Дім відкинув цю пропозицію. Не є відомо, хто порадив Президентові це зробити, і сенатор Фулбрайт є вдоволений з того, що Доллес не доряджував цього Президентові. Сенатор - республіканець із Вермонту Джордж Д. Айкен заявив на пресовій конференції, що під час переслухань в сенатській комісії немає жадного партійного упередження, і справу розглядають тільки з речевого боку. Сенатор Фулбрайт хвалив директора Центральної Розвідчої Агенції, кажучи, що він говорить „стисло", формулює свої висновки ясно, і говорить щиро і радо дає відповіді на запити сенаторів. Але Доллес відмовився дати відповідь на запити, чи під час візити Хрущова в ЗДА припинили були розвідчі лети понад територією СССР.

Програма відвідин през. Айзенгавера в Японії буде змінена

Вашингтон. — З офіційних кіл повідомляють, що в Білому Домі опрацьовано нову програму відвідин през. Айзенгавера на Далекому Сході, зокрема в Японії. Подорож Президента буде розпланована так, щоб оминути евентуальних демонстрацій збоку лівих елементів у Японії, які приготовляються у зв'язку з приїздом Айзенгавера до широкої протестаційної акції проти американсько-японського договору про безпеку. Від'їде през. Айзенгавер дня 12 червня літаком із Вашингтону на Аляску, звідти переїде до Вейк Айленд в дні 13 червня і ще цього самого дня до Манілі на Філіппінах. Відвідини в Манілі триватимуть від 14-го до 16 червня. З Філіппін від'їде Президент дня 17 червня кораблем або літаком на Формозу із вітдам дня 19 червня на Окінаву. Де переведе інспекцію тамошньої найбільшої на Далекому Сході американської бази. Ще цього самого дня през. Айзенгавер відлетить до Токіо, де залишиться до дня 22 червня. З Токіо Президент полетить до Сеулу в Південній Кореї. Звідти через Токіо і Гонолюлю през. Айзенгавер вернеться до ЗДА.

Про висилку літака „У-2" рішала погода, а не політика

Вашингтон. — Співробітник щоденника „Ню Йорк Таймс" Генсон К. Болдвін виявляє на основі розмов із вашингтонськими експертами, що про висилку розвідчого літака „У-2" понад СССР рішали два чинники: передбачувана на довший час гарна погода і довший день на весні, який дозволяє робити знімки теренів, понад якими літає розвідчий апарат. Ці експерти твердять, що різні чинники рішають про висилку розвідчих літаків, але останнє рішення є в руках директора Головної Розвідчої Агенції. Виявляють що тиждень перед 1-им травня, коли зістрілено літак „У-2", у Вашингтоні вирішили продовжувати розвідчі лети понад СССР. Під час цього рішення пам'ятали про конференцію на вершинах, але мали здобути таку важливу інформацію, що навіть можливість риску не відстрашила рішальні чинники від висилки розвідки, яка працювала майже без перешкод від 4-ох років. Перерва у висиланні повітряної розвідки була тільки у зв'язку з візитою Нікіти Хрущова у ЗДА у вересні минулого року. Виїзд Хрущова до Парижу відкладали з огляду на його недугу, а незабаром мала відбутися візита Айзенгавера до СССР, і тому вирішили не припиняти розвідчих летів понад СССР, бо Центральна Розвідча Агенція не могла такий довгий час бути без інформацій.

ЗДА висилають 120 воєнних літаків до Південно-східної Азії

Вашингтон. — Представник департаменту оборони повідомив, що летунство має вислати 120 воєнних бойових літаків до Оівденньо-східної Азії. Перші транспорти мають відлетіти вже 1-го червня, бо ці надзвичайні летунські маневри мають відбуватися на Пацифіком впродовж 6-х місяців. Але в політичних колах уважають ці „летунські маневри" за осторогу китайським комуністам, щоб б вони не почииали жадної акції проти Національного Китаю на Тайвані. Шеф штабу летунства генерал Томас Д. Вайт заявив, що 120 літаків мають перелетіти понад Пацифіком впродовж найближчих двох тижнів. Літаки мають затримуватися на базі в Філіппінах, звідки 30 літаків має відлетіти на летовище в Дон Муанґу коло Бангкоку, щоб там скласти „візиту доброї волі". 30 літаків летітимуть до Тайвану, щоб „вправлятися в летах", а решта залишається на Філіппінах. В політичних колах пригадують, що ЗДА вислали були свої літаки до Лівану і Тайвану (Формозу) в 1958 році, коли там була небезпека ворожої агресії. Командує цими летунськими маневрами генерал майор Генрі Віччелльо, який командував подібним летунським з'єднанням в Лівані 1958 року.

Видатні громадяни ЗДА проти зменшування допомоги для закордону

Вашингтон. — Комітет, зложений із видатних представників американського громадянства, звернувся до Конгресу З'єдинених Держав Америки з вимогою не зменшувати грошової і мілітарної підтримки для запринязнених держав, передбаченої в урядовій програмі допомоги закордонові. У зверненні комітету ця вимога підкреслена особливо сучасним, зміненим внаслідок невдачі конференції „на вершинах" „політичним кліматом". Приводом до виступу згаданого громадянського комітету були намагання деяких кіл у Конгресі зредукувати ухвалені вже у сумі 4.086.- 300.000 долярів асиґнування на закордонну допомогу ч найближчому фінансовому році. В підписаному рядом видатних громадян списку, висланому на руки віце-президента Ніксона й інших провідників Конгресу стверджено конечність запевнити союзні нації не словами, але ділом, що З'єдинені Держави готові підтримувати і боронити їх в теперішній загрозливій ситуації. Підписали це звернення між іншими відомий науковець д-р Ваниємар Буш, фінансист Вільям Г. Дренер, юн., кол. губернатор нюйоркського стейту Аверел Гарріман та інші.

Ачесон твердить, що Москва хоче відірвати вільну Европу від ЗДА

Вашингтон. — Державний секретар ЗДА в 1949-1953 роках Дін Ачесон промовляв на Атлантійській Конференції Молодих Провідників, між якими є представники 15-ох держав — членів Північно-Атлантійського Порозуміння (НАТО) і сказав, що „головною ціллю совєтської закордонної політики є відорвати вільну Европу від ЗДА". Ачесон казав: „Воля мусить мати місце, де вона повинна зберегтися, і Европа є тим місцем для волі". Коли не буде волі в Европі, то не буде жадної можливости, щоб вона „могла втриматися в Азії і Африці" — твердив колишній державний секретар. На думку Ачесона СССР старається до 1965-го року здобути військову перевагу над ЗДА, і якщо ЗДА не збільшать своїх зусиль в ділянці зброєння, то комуністи готові осягнути цю свою ціль.

СОВЄТИ ЗВІЛЬНИЛИ З КОНЦТАБОРУ МИТРОПОЛИТА ЙОСИФА СЛІПОГО?

Шикагівський український тижневик „Українське Життя" подав у числі за 28 травня ц.р. повідомлення такого змісту:

„З Польщі дійшла до нас останніми днями вістка про те, що совєтська влада напередодні Великодніх Свят звільнила з концтабору Митрополита-Мученика Йосифа Сліпого. Як відомо, большевики судили його вдруге й наприкінці минулого року заслали до концтабору".

Д-р Богдан Панчук починає лікарську практику в Нюарку

Нюарк, Н. Дж. — З днем 3-го червня велика місцева Українська Громада збагатується новою важливою професійною станицею — лікарською канцелярією д-ра Богдана Панчука, члена Головної Управи Українського Лікарського Товариства Америки, члена Українського Народного Союзу (Т-ва „Дністер") та активного громадянина. Д-р Богдан Панчук вчився медичні студії це в Европі, з якої приїхав до цієї країни десять років тому, виконував лікарську практику в цілому ряді шпиталів, головно в шпиталі Колумбус і Ст. Джеймс в Ню Йорку, та Шор Рот в Брукліні, а в січні цього року склав потрібні лікарські іспити в стейті Ню Джерзі та дістав дозвіл на ведення власної лікарської практики, яку і відкриває в Нюарку при 163 Стайвесант евеню (близько 18-ої евені) та урядуватиме кожного дня, за вийнятком четверга, в годинах 1-3 і 6-8 по полудні, а в суботи від год. 12 до 3-ої по полудні. Практикуючим лікарем є також брат д-ра Богдана Панчука, д-р Ярослав Панчук, який виконує практику в Шикаго.

Президент Франції таврує Хрущова за зірвання Паризької конференції

Париж. — Французький президент Шарль де Голь виголосив у вівторок 31 травня ц.р. через радіо-телевізійну сіть Франції 20-хвилинну промову, в якій м. і. ствердив, що летунський інцидент з американською машиною U-2 над совєтською територією не міг бути причиною зірвання Паризької конференції. „У тому самому часі, коли Москва випустила нового сателіта, що перелітає над західними країнами 18 разів денно, переднагрена була вимога, щоб Вашингтон публічно перепрошував та давав сатисфакцію за лет одномоторового літака з фотокамерою, який мав перелетіти над світською територією, тим паче, що той літак зістрелено, фільми забрано та отримано гарантію, що такий лет не повториться", — заявив де Голь. Зрештою, у своїй промові де Голь не сказав нічого нового про політику Франції і власні пляни. Він повторив давнє становище Франції, що вона вважає за найпершу міжнародну проблему — порозуміння між чотирма великодержавами, щоби розпочати міжнародне роззброєння від контролювання способів перевоження атомової зброї, себто — щоб встановити контролю над далекосяжними літаками й ракетами. Де Голь вичислив три точки, які — на його думку — становлять нині корінь міжнародної ситуації: (1) міжнародне напруження, що його треба пляново зменшити, (2) роззброєння і (3) допомога малорозвиненим країнам. Де Голь поручав не вгавати в розшуках мирної розв'язки запальних міжнародних проблем та висловив готовість знову запросити голови держав і урядів на нову конференцію „на вершинах" до Парижу — після переведення відповідної підготови.

Атомові експерти закінчили свої наради в Женеві

Женева. — Американські, англійські й совєтські атомові вчені, які наряджувались в Женеві від 11 травня ц. р. над можливостями покращання контролі над підземними атомовими вибухами, закінчили 30 травня наради. Вони не склали одного спільного звідомлення, тільки три окремі звідомлення — кожна національна група вчених для кожної з трьох державних делегацій. Тепер на форумі Женевської конференції трьох атомових держав про припинення дальших атомових дослідів будуть обмірковувати звідомлення експертів, чи не можна буде звести їх до спільного знаменника. Не відомо, як далі буде поводитись совєтський представник Семйон Царапкін і чи він має інструкції з Москви — протягати балакунством конференцію, чи тормозити її і загострювати, чи змагати до компромісового позитивного закінчення. Здається, що Москва не хоче вияву ще більшого загострення холодної війни і тому ця атомова конференція буде далі „кваситись".

Самоуправні вибори в Альжирі скріпили престиж де Голя

Альжир. — Переведені в минулу неділю вибори в 13-х департаментах Альжиру до т. зв. генеральних департаментових рад назагал дали перемогу політиці де Голя. Хоч внаслідку арабсько-націоналістичної агітації за бойкотом виборів фреквенція голосуючих була розмірно низька, бо лише 56 відсотків управнених до голосування, а в деяких місцевостях, як напр. мусульманській дільниці Альжиру чи в родинному містечку прем'єра підпільного альжирського уряду Фергата Аббаса, до 70 відсотків управнених стримались від голосування, все ж вплиеи націоналістичних непримиримих арабських кол не виявились всевладними і в містечках та по селах багато арабів радо йшли до виборів. Дальше, всі дістали наявний доказ, що французьке військо не впливає на хід виборів і забезпечує повну їх свободу. Врешті, річ найважливіша, стверджено розмірно слабі впливи французьких націоналістичних екстремістів. На 452 місця в оцих генеральних радах французькі екстремісти, пропагуючі „інтеграцію" Альжиру до Франції, здобули тільки 87 місць, отже небагато більше від „аполітичних" місцевих автономістів, які осягнули 67 місць. Зате прихильники де Голя дістали 298 мандатів. Тому коментатори вбачають у цих виборах перемогу де Голя.

Справа Айхмана далі хвилює жидів в Ізраїлі й у світі

Єрусалим. — Справа схопленого в невідомій країні жидівськими агентами колишнього шефа жидівської секції в Гештапо Адольфа Айхмана продовжує хвилювати жидівське громадянство в Ізраїлі та, зрештою, і в цілому світі. Офіційні ізраїльські чинники заперечили вістку, подану в „НЙТаймс", наче б-ті, що схопили Айхмана водночас його дружину і трос дітей вбили, щоб вони не могли виявити подрібць схоплення і — передусім тієї країни, де це сталось. В самому жидівському громадянстві — за ствердженням західніх кореспондентів — виринають поважні сумніви, чи було це мудро проголосити, що над Айхманом відбудеться публічний процес. На тому процесі мусить виявитись, де його схоплено, а це наразить Ізраїль на повний міжнародний клопіт. Далі, вийде наверх знову справа переговорів Айхмана під час останньої війни з жидівськими лідерами про „викуплення" жидів на Мадярщині за ціну транспорту ваНтажних авт та готівки, чого жидам не вдалося зробити, — при цій нагоді знову віджнвуть спори, чи ті жидівські посередники були зрадниками-колябораитами, чи патріотами. Та найважливе — розпалиться знову пристрасті, що пошкодять ізраїльським взаєминам з теперішньою Західньою Німеччиною та защеплять молодому поколінню ненависть, яка є поганим виховним чинником. Дискусія на цю тему хвилює жидів і виявляє їхні спеціяльні проблеми.

НІКСОН ВІДКРИВ НАРАДИ 8-Х ДЕРЖАВ У ВАШИНГТОНІ

УВАЖАЄ, ЩО СОВЄТИ „ЛАГІДНІШІ" ВІД КОМУНІСТИЧНОГО КИТАЮ

Вашингтон. — У вівторок 31 травня ц. р. віце - президент Ричард Ніксон відкрив конференцію вісьмох держав, що становлять Організацію південно - східньо-азійського пакту (СЕАТО). Належать туди ЗДА, Англія, Франція, Австралія, Нова Зеляндія, Філіппіни, Сіям і Пакістан. Ричард Ніксон говорив коротко про ситуацію, яка склалась внаслідку зірвання Хрущовим Паризької конференції, але він не утотожнював політику Хрущова з давнім сталінізмом. Хоч виступи Хрущова були „задиркуваті, напастливі, і виявляли погані манери", проте його діла — від часу Паризької конференції виявляли — твердив Ніксон — поміркованість. Зате куди небезпечнішою — на думку Ніксона — є політика комуністичного Китаю, що його духові й політичні лідери одверто проповідують філософію насильства і нової війни, як засобу розв'язування міжнародних проблем. Ніксон пригадав цілком недавній виступ Мао Тсе-тунга, з-перед двох місяців, коли-то цей китайський Ленін доряджував своїм землякам менше думати про страхіття від атомової війни, а більше про те, що нова війна дасть перемогу комунізмові. — Відкриття 4-денної конференції СЕАТО відбулось з парадою, із спеціяльним церемоніялом. Тільки перше засідання було відкрите, бо всі дальші будуть вестись за зачиненими дверми. Після привітальної промови Ричарда Ніксона — промовляв державний секретар Крістіян Гертер, який прославляв дійсного основника цього оборонного бльоку з 1954 року, померлого державного секретаря Джана Фостера Доллеса. Англійський міністер закордонних справ Селвин Ллойд звернув увагу, що відколи постав бльок СЕАТО 8 вересня 1954 року в Манілі на Філіппінах, в тихо - океанському обширі не було ніякої комуністичної агресії. Французький міністер Моріс Кув де Мурвіль вказував на невідхильні наслідки провалу Паризької конференції на ситуацію в цілому світі. Австралійський прем'єр Роберт Гордон Мензіс таврував пропагандистичні виступи Хрущова, що затруюють міжнародну атмосферу, а прем'єр Нової Зеляндії Волтер Неш висловив жаль, що ця конференція має тільки дорадчий характер, а не ухвальний. ... тану радили звертати більшу увагу на плянову допомогу відсталим країнам та на побоювання нужди в різних країнах світу. Генеральним секретарем СЕАТО є колишній сіямський міністер закордонних справ Поте Сарасін. СЕАТО має радше консультативний характер, без обов'язку членів того бльоку автоматично посилати з військовою допомогою будь - котрому заатакованому членові Організації. Тому СЕАТО не має одностайного військового командування, як його має НАТО. Проте існує постійна Комісія військового планування, зложена з шефів штабу членських держав чи нак найвищих командантів в тихо - океанському обширі. Ця Комісія також нарадується тепер у Вашингтоні. Президент Айзенгавер приймає членів конференції СЕАТО обідом та при цій нагоді переговорював про свою швидку подорож на Далекий Схід. Президент виїздить 12 червня у дорогу, що охопить Японію, Південну Корею, Формозу (Тайвань), Філіппіни, Аляску і Гаваї. У своїй короткій промові президент Айзенгавер вказував на оборонний характер бльоку СЕАТО і на потребу зберігання тієї союзницької організації і скріплювання її в мілітарному, політичному й економічному дусі.

Віце-президент ЗДА Ричард М. Ніксон промовляє під час відкриття конференції міністрів закордонних справ держав СЕАТО у Вашингтоні. За ним сидить ген. секретар СЕАТО Нат Поте Сарасін.

У хорі Верьовки в турне по Німеччині був сов. шпигун — кажуть німці

Бонн. — Заступник диригента українського хору Верьовки з УССР був большевицьким шпигуном, полковник Червоний — заявив речник західньо-німецького міністерства внутрішніх справ у Бонні, покликавшись на зізнання теж колишнього совєтського шпигуна, Константина Капустинського, який відсидів в Західній Німеччині 15 місяців в'язниці за шпигунство а потім дістав дозвіл поселитись там. Він добровільно зголосився до німецьких властей і повідомив їх, що заступником керівника українського хору, який приїхав з Києва в програмі „культурного обміну", був полковник Червоний, колишній шеф Капустинського, коли той перебував на шпигунській службі в СССР. З Капустинським двічі стрічався також член консулярної місії СССР в Західній Німеччині, Ніколай Левінов, викинений з Західньої Німеччини за шпигунську роботу. Західньонімецький віце-міністер закордонних справ Гільґер фон Шерпенберґ закликав до себе совєтського амбасадора Смірнова і заклав перед ним протест проти шпигунської метушливости совєтських „дипломатів" в Німеччині.

В АМЕРИЦІ

Під час побуту в Ґеттисбурґу, Па., президент Айзенгавер відвідав крамницю в місцевості Біґлервілл, Па., віддалений 10 миль від Президентової фарми, і купив в ній товарів на суму $7.13. Власниця була так збентежена, що забула порахувати Президентові 11 центів податку від продажу. Президент купив пушку яблочного соку, пушку сливок, кукурудзу, дзбаночок яблочного масла, дзбан на сок й шкляний дзбан з мірилом і 4 шклянки.

● **Статистичне бюро** повідомляє, що кожні дві родини на три дістають до своїх домів щоденні часописи, а 8,333,000 мають тільки щоденні газети. 1,500,000 родин передплачують тільки недільні газети. 17,500,000 родин не передплачують часописів, але вони їх купують в крамницях або на стендах.

● **Стейтова конвенція республіканської партії** в Тексасі виступила проти демократичних кандидатів на президента тому, що їх рекомендує совєтський прем'єр Нікіта Хрущов. Джек Портер із Гюстону заявив, що комуністи поручають американцям вибрати демодкратичного президента, бо комуністам „легше переговорювати з демократами. Але американський нарід не дозволить, щоб диктатор СССР диктував йому, кого вибирати на президента", — казав Портер.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Митрополит Української Православної Церкви у ЗДА ВІІреосв. Іоан Теодорович** разом з архиєпископом Мстиславом переслав през. Айзенгаверові привітальну телеграму з нагоди його повернення до ЗДА з паризької конференції. У телеграмі підкреслено діяльність Президента, як великого провідника ін епохитного оборонця вільного світу проди комуністичної тиранії і російського імперіялізму.

● **У крайовій американській виставці мистців - марииістів,** влаштованій Лігою Американських Професійних Артистів, що відбувається тепер і триватиме до 11 червня ц. р., в Публічній Бібліотеці в Нюарку, Н. Дж., бере участь поміж 60 американськими мистцями теж й український маляр Захарій Макаренко, який за свої малярські праціб одержав за останні два роки дві мистецькі нагороди.

● **Відділ МУН у Шикаго** почав видавати з квітнем ц. р. новий квартальник англійською мовою п. н. Трайдент — Тризуб. Цей журнам є відновленням ще передвоєнного журналу з такою назвою. Головним редактором журналу є п. Мирон Куропась.

У СВІТІ

● **Австрійська делеґація,** яка вернулась з подорожі по Совєтах під проводом теперішнього президента парляменту, колишнього міністра закордонних справ д-ра Леопольда Фіґелл, повідомила, що Хрущов запевнив її, що він не змінив свого пляну — ущасливити австрійців своїми відвідинами 30 червня ц. р. Ці відвідини Хрущова у Відні дадуть змогу віденцям пригадати собі розкоші панування большевиків у тому місті.

● **Британські пільоти** дістали наказ триматися здалеку від океану й морей, якщо не мають виразної спеціяльної місії, що вимагає перелету над водами. Причиною такого наказу є таємниче зникнення кількох англійських військових літаків в останньому часі: не виключають, що большевики збили ті літаки над широкими водами, так, що затратився за ними всякий слід.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918.
Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Найкраща відповідь Москві

Наради цивільних і військових керівників вісьмох держав, які цього тижня відбуваються у Вашингтоні, були, мабуть, запляновані ще 10 квітня ми. року у Веллінгтоні, в Новій Зеляндії, де відбувався подібний з'їзд. Але з уваги на нову ситуацію, в якій бодай тимчасово зникли „духи" співіснування, Вашингтонський з'їзд державних мужів і високих військовиків — надзвичайно на часі.

Формально — це конференція представників Організації Південно - Східнього Азійського оборонного договору (СЕАТО), заснованого в Манілі 8-го вересня 1954 року, з участю ЗДА, Англії, Франції, Австралії, Нової Зеляндії, Сіяму і Пакістану. Доказом великого значення, що його всі ті країни прикладають до теперішніх нарад, є приїзд прем'єрів Австралії і Нової Зеляндії та міністрів закордонних справ п'ятьох інших держав, включно з міністрами Англії і Франції, як теж приїзд майже всіх міністрів військових справ і старшин на найвищих командних становищах. Це буде знаменита нагода передискутувати політичну ситуацію в Европі та на Далекому Сході і, у зв'язку з останньою новою серією комуністичних погроз, першорядна можливість перевірити стан готовости до будь-якої нової воєнної авантюри Москви чи Пейпінґу.

Відступ Москви від політики співіснування з Вашингтоном стався передусім під натиском комуністичного Китаю. Комуно-китайський режим використав інцидент з літаком У-2 у ще більших розмірах, як це зробила Москва, і мобілізував мільйони своїх громадян для протиамериканських демонстрацій по всіх великих містах Китаю. З уваги на те не виключають, що загострення совєтсько - американських відносин — це своєрідна димова заслона, за якою підготовляється воєнна атака китайських комуністів або в Формозькій протоці, або проти Ляосу — двох найслабших та найзапальніших пунктів на Далекому Сході.

На небезпечність міжнародньої ситуації вказує й остання промова совєтського міністра оборони і шефа збройних сил СССР маршала Родіона Маліновського, який загрозив збомбардувати кожне летовище, висланий з якого літак порушить повітряну суверенність СССР. Невідомо, чи це знову тільки блеф, чи дійсне рішення Москви. Вибух совєтської ракети на летовищі будь-котрого союзника ЗДА — автоматично започаткував би нову війну. Протидіяти цим погрозам не можна інакше, як посиленням власної збройної готовости, збільшенням власної збройної потуги. Це — найкраща відповідь і Москві, і Пейпінґові.

Поплентачі комунізму

В розвитку комуністичного руху й встановленні совєтського режиму в країнах колишньої царської Росії видатну ролю відіграли не тільки робітники, але в багатьох випадках і багатії - капіталісти, які підтримували „пролетарську революцію" своїми капіталами. Звичайно, прийшовши до влади, большевики безоглядно зліквідували всіх цих мільйонерів.

Ролю такого поплентача комунізму хотів би, здається, відіграти й ославлений американський мільйонер Сайрус Ітон, організатор різних мирових конґресів, ініціятор кампаній, звернених проти американського уряду, особистий приятель Нікіти Хрущова та лавреат ленінської „нагороди миру".

Під час найбільшого напруження, що його створив Хрущов безвідповідальним зірванням Паризької конференції, і після того, як той же Хрущов виступив проти ЗДА і їх Президента з найтяжчими обвинуваченнями й образами, Сайрус Ітон негайно прилетів із своєю дружиною до Парижу, щоб зустрітися там із Хрущовим ще перед його відлетом і щоб заявити йому, що він та й інші американські капіталісти ... високо шанують його — Хрущова — як видатного „борця за мир". Під час цієї розмови Сайрус Ітон не завагався покликатися на Джорджа Вашинґтона, як засновника компанії, в якій він, Сайрус Ітон, добився своїх мільйонів, і як прихильника коекзистенції з іншими державами. За все це Хрущов поклепав Сайруса по плечу, обіцяв йому пам'ятати про нього та забезпечити відповідною посадою, як комунізм прийде до влади, і запросив водночас на відпочинок в совєтській санаторії.

Після зустрічі з Хрущовим в Парижі, Сайрус Ітон вибрався в подорож по різних комуністичних державах — Чехо - Словаччині, Мадярщині та інших, пляночи також відвідати Совєтський Союз, де він уже не раз гостював. У Празі він відбув розмову з президентом ЧСР Антонієм Новотним, після якої заявив журналістам, що ЗДА повинні обов'язково прийняти совєтську пропозицію в справі повної заборони і знищення атомової зброї. Висловивши таку вимогу, Сайрус Ітон навіть натяку не зробив у тому напрямку, що те саме повинні зробити також Совєти.

З засудженням політики ЗДА виступив Ітон і під час свого перебування в комуністичному Будапешті, таврувочи урядову політику ЗДА.

Звичайно, Сайрус Ітон, як американський громадянин, має найширшу свободу вислову і дій. Але ж і ця свобода має свої обмеження, бо американське законодатство виразно забороняє приватним громадянам втримувати зв'язки із репрезентантами чужоземних держав з метою такого чи іншого впливання на закордонну політику З'єдинених Держав Америки. Тому, треба сподіватися, що висловлена сенаторами Даддом, Гікенлупером, Гором та іншими вимога покликати Сайруса Ітона до відповідальности за його антиамериканські дії, буде здійснена, тим більше, що Ітон обурив публічну опінію.

Перемога „Тризуба"

Навряд чи є такий українець, серце якого не сповнилося радістю і гордістю на вістку, що Українське Спортове Товариство „Тризуб" у Филаделфії здобуло лавровий вінок найбільшої перемоги у своїй ділянці — чемпіонат футболу З'єдинених Держав Америки. Цю славну перемогу здобув „Тризуб", як відомо, минулої неділі, 29-го травня, у затяжному рішальному змаганні з колишнім чемпіоном, Спортовим Клюбом Кіккерс з другого, тихоокеанського побережжя, з Лос Анджелесу, кінцевим вислідом змагань 5 воріт до трьох в користь „Тризуба". Перемога тим більша, що її треба було здобувати продовженням змагань, але і в загальній американській ситуації, де спорт є великою національною цінністю, спортовці, побіч артистів, належать до найпопулярніших осіб, а переможці вважаються малощо не національними героями.

Очевидно, що „Тризуб" не „викопає" України, як Кошиць її не „виспівав", а Авраменко не „витанцював". А проте, великої вартости осягненого „Тризубом" успіху не можна переціннити у багатьох відношеннях, зокрема щодо розголосу, здобутого ним для своєї української назви. Про це переконливо свідчить широкий відгомін на ту подію в пресі і в радіо. Якщо до цієї перемоги над перемогами филаделфійського „Тризуба" долучити успіхи Українського Спортового Клюбу в Ню Йорку та українських спортових дружин в інших місцевостях і якщо розглядати її на тлі багатьох осягів українських науковців, професіоналістів, громадських та інших організацій, на тлі загального розвитку нашої української спільноти в цій та в інших країнах, то ми справді маємо багато причин дивитися сміливіше й надійніше в майбутнє наше і нашого народу. Навчившись перемагати в поодиноких ділянках, наш нарід раніше чи пізніше осягне і найбільшу кінцеву перемогу в змаганні до волі і незалежности. Такими міркуваннями і з такими надіями зустріли ми всі перемогу филаделфійського „Тризуба", який цією перемогою заслужив собі на щиру вдячність і велике признання всієї нашої спільноти.

ДЕМОКРАТІЯ В АМЕРИЦІ

(2)

При всіх своїх позитивних сторінках, американська демократія не є досконала, каже А. Таквілл; вона не є навіть найліпша. Як все людське, вона має свої недостачі. Деякі з них притаманні кожній демократичній системі, а деякі є витвором американських відносин.

Ідея рівности, що про неї раніше була згадка, ставить громадян в позицію, в якій вони один від одного незалежні і мають право діяти по своїй волі. Користуючись цим правом, деякі громадяни присвячують свою увагу тільки лише вузькому родинному середовищу. Цей індивідуалізм є переходовим станом до статизму, коли людина зриває всякі зв'язки зі суспільством, ставлячи себе, свої думки та інтереси в центрі своєї діяльности та своєї уваги. Така втеча з громадського фронту, насильно насаджувана та високо цінена в деспотіях, є для кожної демократії дуже небезпечною. Тільки нею можна пояснити історичні факти, як нераз малі групи авантуристів накладають ярмо неволі навіть на великі народи.

Демократичні нації мають дуже палку і постійну амбіцію, але вона високо не сягає. Життя проходить в осяганні малих цілей. Я признаюсь, — каже французький автор, — що мене більше тривожить пересічність бажань демократичного суспільства, ніж його великі та небезпечні пориви, яких майже немає серед звичайних буденних справ. Людські пристрасті притихають, а життя стає дуже одноманітним. Ліпше і здоровше було б, якби суспільство час від часу переживало якісь трудні моменти, бо тоді і їхня амбіція була б вищої якости і ширшим стало б поле їхньої діяльности. За бажанням розбагатіти та забезпечити собі фізичну вигоду люди гублять ширші горизонти та можливість відчувати щось більше, як свої особисті бажання та турботи.

Слабою стороною всіх демократій є невміння вести добру закордонну політику, яка вимагає іншого підходу та інших чеснот, як ті, що їх мають звичайно демократії при полагоджуванні внутрішніх справ. Демократії нездібні продумати глибоко всі деталі великої справи. Вони задовольняються загальниками, що ніколи не дають вірного образу чужих народів, з якими приходиться мати зносини та змагатися за безпечне і незалежне існування своєї держави. Їм бракує гарту стояти до кінця при наміченому пляні і проводити його в життя, коли заходять поважні перешкоди. Вони не вміють також затримати в тайні своїх плянів і терпеливо чекати на їх реалізацію. Вони часто мають нахил йти за голосом почування, як за голосом розуму, і покидають нераз справи близькі до осягнення, щоб задовольнити якісь хвилеві примхи.

Коли А. Токвілл писав свій твір, ЗДА взагалі не вели закордонної політики. Відділені від решти світу двома океанами, вони не мали спільного кордону з можніми сусідами. Їм вистарчало двох простих правил: не мішатися в европейські — тодісвітові — справи — і не пускати европейських держав на американський континент. Але прийде час, - твердить А. Токвілл - коли ЗДА матимуть більше як 150 мільйонів населення, стануть великою потугою і будуть примушені вести справжню закордонну політику. Хоч А. Токвілл сам був переконаний, що американська демократія не буде в цій справі вийнятком із загального правила, він воліє стриматися з остаточним осудом і чекати, що скаже на цю тему історія.

Якщо візьмемо до рук книжку дуже здібного американського журналіста, якого з повним правом можемо уважати за речника великої преси — С. Солцберґера „Що є злого в закордонній політиці ЗДА", то знайдемо в ній таке речення: „Вже яких 10 років ми не справляємося добре. В 1945 р. ми були найбільшою державою в світі, якщо йде про фізичну силу, і мали неперевершену моральну позицію. За словами колишнього американського амбасадора Булліта, наша закордонна політика зняла нас з вершка сили і завела в долину, де падає на нашу країну тінь смерти".

Якби А. Таквілл писав свій твір сьогодні, то він напевно сказав би простіше: Американська демократія не склала іспиту з закордонної політики. Вона блискучо виграла дві світові війни і програла два мири після тих воєн. Помилки американської демократії почалися ще від першої світової війни. Якби вона вибрала по 1918 р. правильний шлях, то не було б другої світової війни, а ЗДА не опинилися б ніколи на краю провалля. Він напевно додав би це. Американський журналіст не має рації, складаючи всю вину на свою дипломатію, бо в такій країні як ЗДА на закордонну політику мають вплив, крім державного секретаря, президент, конґрес, виборці, преса та витворена нею публічна опінія. Одним словом — ціла нація.

Французький письменник знайшов дві недостачі в американській конституції, а саме: ґарантуючи абсолютну свободу дій політичних партій, вона не поставила межі, поза яку не вільно вийти політичним групам. Так, як стояли ці справи за його життя, і так, як вони стоять тепер, політична свобода в ЗДА знаходиться на останньому щаблі. Один дальший крок — це вже скок в анархію. На щастя, каже він, і то велике, Провидіння тримало і тримає політичні партії в належному місці, але чи завжди так буде — не можна бути певним. В гру входить існування держави, а тому відповідальні за долю нації чинники повинні придумати і законом установити межі, в яких вільно могли б діяти політичні партії.

Український Народний Союз — це суто демократична українська братська організація. Стати її членом, — це не тільки забезпечити себе і ваших рідних матеріяльно, це значить бути співвласником його надбань і вибирати, чи бути вибраним в його керівні органи

НА ГОСПОДАРСЬКІ ТЕМИ

ЗОЛОТО І ДОЛЯР

У 1958 і 1959 роках західньо - европейські вільні країни, які відбудували свою знищену війною економіку, почали скуповувати в Америці золото в такій кількості, що економісти й фінансисти ЗДА вдарили на тривогу. Вони обчислили, що коли б продаж американського золота за кордон відбувався в такому темпі ще кілька років, то ЗДА позбулися б майже половини свого золотого запасу. В попередніх двох роках відплило із ЗДА золота майже на два більйони долярів.

Цього року в перших чотирьох місяцях продано американського золота лише на суму $100,000,000. В такій кількості ЗДА можуть продавати цей дорогоцінний метал довгі роки без шкоди для своєї валюти, бо монетного золота вони мають у своїх сейфах в Форті Нокс в Кентаки і в інших місцевостях на 19 більйонів долярів — більше як половину світового запасу.

Чому відплив золота із ЗДА спричинив алярм серед фінасистів цієї країни? На це дає відповідь кожна енциклопедія, яка пояснює, що економічне значення золота полягає в тому, що воно є загально визнаним мірилом вартостей і забезпеченням більшости світових валют. Тому посідання якнайбільшої кількости золота є ідеалом кожної держави й кожного емісійного банку.

Золото, як підклад своєї валюти, першою визнала Англія у 1821 році. Коли в половині минулого століття відкрито нові копальні золота, то золотий підклад своїх валют запровадили також Франція, Німеччина, Австрія і ЗДА. В 1914 році тільки Китай і Мехіко мали за підклад до своїх валют срібло. Але перша світова війна здеградувала золото з його панівного становища, яке у великій кількості переплило до підземних сховищ у ЗДА. Після 1937 року в жадній державі світу немає тривкого зв'язку між золотом і валютою.

То чому ж золото все таки впливає на фінансову політику окремих держав, які в міру можливости скуповують цей метал? Відповідь на це дає парафраза слів Гертруди Штайн: „Золото є загально люблене тому, що його люблять тому, що люблять".

Англія купує золото в ЗДА і оплачує ним свої зобов'язання Німеччині. А Німеччина радо приймає це золото, бо ним вирівнює вона свої рахунки із закордоном.

Величезні запаси золота в Америці дають запоруку, що кожна країна може по твердій ціні $35 за унцію — заміняти американські доляри за золото. І тому американська валюта в багатьох країнах, побіч золота, є отим „підкладом" їхніх валют, яким до 1914 року було тільки золото.

Хрущов недавно наводив слова Леніна, який казав, що в добі комунізму із золота будуть робити виходки. Однак Москва й досі невільничою працею добуває на Сибіру золото, стягає його, звідки тільки може і не вживає його для будови публічних виходків.

Золота немає в руках людей, але воно лежить в державних підземних сховищах, щоб звідтам відігравати свою ролю в економіці держав.

Л. Івченко

ЗАПОРОЖЦІ В ОРЕҐОНІ

Якби туристам з підсовєтської України дозволено було заходити до церков, то не один із них спинився б вражено, увійшовши до протестантської церкви в Ореґоні, бо просто на нього з високої стіни дивилися б такі самі типові обличчя, як і ті, що їх він залишив удома, на Україні.

Це дивилися б на нього вирізьблені з мармуру обличчя апостолів із величезного трикутного барльєфу „Тайної Вечері" роботи Богдана Мухіна.

Як Тичина у своїй поемі переніс апостолів на Україну шукати Ісуса, так і Мухін подав їх у барельєфі не як сучасних Ісусові рибалок з Галилеї, не як гостроносих італійських рибалок середньовічних майстрів і не як голляндських статечних мужів фляманської школи. Апостоли Мухіна — це ловці душ, але обличчям — рибалки десь з Озівського моря, що виїздять саньми по кризі далеко в море ловити рибу в ополонках, що іноді тижнями плавають по морю на крижині, без хліба і води, але виживають, витримують і на другу зиму йдуть знову на ловитву. Це — обличчя запорожців, трохи подібні характером до запорожців Репіна — тільки там майстер спіймав їх у хвилину сміху і глузливого виклику ворогові, а Мухін надав їм виразу тихої зосереджености, певности і твердої волі у виконання великого заповіту Вчителя.

Це — перший великий твір на релігійну тему, який я бачила з-під різця Богдана Мухіна — і він, безперечно, є твором, що виділяється своєю оригінальністю у типах обличчя і в той же час тим умінням надати сили навіть в спокої, яке так характерне для Мухіна. С. Гординський писав про Мухіна: „В його мистецтві ніколи не відчувається пози, завчених і багато разів передаваних постав, а зате скрізь у нього домінує велика свобода руху, все нового, несподіваного ... Твори Мухіна — це самостійні мистецькі твори, і так його буде розуміти і українець ... і чужинець, до почуття якого говоритиме форма".

Очевидно, задум мистця і сила, вкладені ним у вирази облич апостолів і самого Ісуса Христа, дійсно були зрозумілі для чужої національно церковної громади, яка, може, ніколи до того й не чула про українців чи Україну, аж доки над престолом їхньої катедри не здвигнули оцей величезний мармуровий трикутник з Тайною Вечерею, вирізьблений Мухіним. Але далека ореґонська громада знайшла і відчула силу Мухінської творчости, бо прислала йому окремого листа з подякою за таку чудову працю. Так ореґонська громада довідалась про українського мистця і про український вислів для віками відомої всім християнам — Тайної Вечері.

Даючи звіт про филаделфійську виставку українських мистців, кореспондент „Свободи" писав, що Мухінський Шевченко робить потрясаюче враження. Дійсно, коли ви дивитесь на цю річ, вона б'є вас в груди, в саме серце, і ви спинятесь вражені, раптом зрозумівши, що існує ще якийсь аспект Шевченкової особистости, якого ви досі не добачали, а який відчув отим своїм атавістичним, корінним чуттям Мухін.

Та Мухін є передусім майстер пам'ятників. За ним на Україні і в Німеччині лишилось їх чимало. Тепер Мухін працює над пам'ятником Ольжичеві для оселі імени поета. Пам'ятник поетові робити легше, ніж абстрактний, бо не тільки фотографія зберігла риси обличчя, які не треба вигадувати, а тільки вміти передати, але й у віршах зберігається духовна фотографія поета, його потасної істоти, яка виливалась у віршах і яку скульптор мусить своїм різцем видобути з каменю і зафіксувати навіки.

Є ще один твір — посередній між духовним портретом і пам'ятником — що вражає у майстерні Мухіна. Це — велика голова в мармурі бл. п. Митрополита Андрія Шептицького. Коли б знищити подібність до обличчя бл. п. Митрополита, то це могла б бути голова Бога Саваофа для якоїсь церковної різьби — стільки в ній сили, величі і влади!

Творчість Богдана Мухіна є тим, що штовхає людину вперед, і те, що він тепер взявся до творчости на релігійні теми, дає надію, що ми побачимо ще не одне велике творіння мистця.

УПАВ, МОВ СНІГ...

Упав, мов сніг із черемшини,
На слід мій —
перший ніжний сніг.
І не знайду я із чужини
У край зворотливих доріг.

Причовгала зима-ткачиха
І заглядає у вікно,
Мені на радість чи на лихо
Тче білосніжне полотно.

На смерть —
чи може на весілля —
Мені однаково, аби
Запахло наддніпрянське
зілля,
Заворкували голуби.

Про молодість мою зів'ялу,
Про першу з найсолодших
стріч
І про доріг моїх начало,
Загублену в тривожну ніч.

Хтось там про весни і про небо
У райдугах і у сонцях...
Мені ж весни
зовсім не треба, —
Її знайду я у серцях.

Коли вернусь до верболозів
Свого журливого села,
Відчую там і на морозі
Щедротну повноту тепла.

ВАСИЛЬ ДУБИНА

СВОБОДА SVOBODA

SUBSCRIPTION RATES:

One year	$ 12.00
Six months	6.25
Three months	3.25

Jersey City & Foreign Rates:

One year	$14.00
Six months	7.50
Three months	4.00

For UNA members monthly 65¢.

ПЕРЕДПЛАТА:

На рік	$12.00
На пів року	6.25
На три місяці	3.25

В Джерзі Сити і закордоном:

На рік	$14.00
На пів року	7.50
На три місяці	4.00

Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Микола Миленко

„УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР" М. К. САДОВСЬКОГО

(Спогад)

(4)

Ця історія, певно, так знеохотила С. В. Петлюру, що він по якомусь часі зліквідував свій часопис і переїхав до Петербургу. Аж кілька років згодом йому з Садовським, збігом політичних обставин трапилась нагода помиритись, що властиво й сталось у 1920 році в Кам'янці-Подільському, з нагоди приїзду Головного Отамана військ УНР. — Державний Народний Український Театр під орудою М. Садовського влаштував виставу „Галя" і під час перерви цілий колектив на чолі з М. Садовським зайшов до льожі, в якій сидів С. Петлюра. М. Садовський явився з хлібом і сіллю і привітав його коротенькою промовою. С. Петлюра подякував і, подаючи М. Садовському сервіз з італійського скла, який складався з таці, карафки та чарок, сказав: „А як Бог дасть повернемось до Києва, то на радощах вип'ємо з вами із цієї карафки по чарці". Але цього не сталось. Вічна пам'ять обом великим.

*

Далі в наших подорожах не сталося нічого такого, на чому треба було б зупинитись. З Ромна переїхали ми до Житомира, далі до Могилева над Дністром.

У цьому глухому місті привітали нас місцеві українці та поляки, які гуртувалися біля часопису „Зоря" і спільно провадили культурно-національну працю. По закінчені першої вистави вони влаштували в нашу честь вечірку. Після смачної доброї вечері вони у своїх промовах вітали нас і просили не забувати український нарід та пам'ятати про ролю театру у національнім відродженні. Говорилось про дружбу і співпрацю українського та польського народів, про спільну визвольну боротьбу. Вечірка закінчилась відспіванням українського та польського гимнів. Згадую про це тому, що ця зустріч з інтеліґенцією нас сильно підбадьорила, скріпила в нас національну свідомість і залишила незабутнє враження.

З Могилева переїхали ми до Кам'янця Подільського, де мали нагоду побачити ще активнішу національну працю місцевої української інтеліґенції, особливо семінаристів. Не буду згадувати про вистави, які кожного разу виливались в національно-патріотичні маніфестації. Хочу розповісти лише про відзначення Шевченківських роковин, яке влаштували місцеві громадяни в театрі з нашою участю.

М. Садовський згодився прочитати на святі Шевченкове „Посланіє до мертвих, живих і ненароджених". Коли подали програму свята поліції, справник „Посланіє" читати не дозволив, сказавши: „Якщо губернатор дозволить, то і я підпишу програму". Треба було комусь іти особисто до губернатора. Як я вже згадував, постійного адміністратора ми не мали, а тимчасово цю функцію виконували М. Вільшанський і я. М. Садовський викликав мене, дав „Кобзаря", програму свята і сказав: „Ідьте до губернатора!"

Приїхав я до губернатора і попросив чиновника про авдієнцію. За коротку хвилю чиновник пропустив мене в кабінет. Зустрів мене досить маленький чоловік з низько підстриженим сивим волоссям. Привітавшись, подав я йому програму і попросив підписати. Губернатор запитав, чому я не звернувся в цій справі до справника. Я відповів, що до справника звертались, але він з огляду на „Посланіє" не погодився підписати. — „Чи ви маєте це „Посланіє"? — спитав губернатор. Я подав йому „Кобзаря" з наготовленою сторінкою. Він перебіг очима кілька рядків, щось промимрив і спитав: „Тут написано до живих, мертвих і ще не народжених. Не розумію" — Це — кажу, — ваше превосходительство, автор перестерігає всіх людей, живих, мертвих і тих, що ще не народились, проти всяких злих намірів". (Ці слова якось сам по собі вийшли у мене з голови, бо перед тим я над цим не думав.) „Ага, так це, мабуть, був дуже ідейний і гуманний чоловік". — „Так, ваше превосходительство!" — „А хто буде читати?" — „Відомий артист і директор театру Садовський" — „Ну добре, а чи не буде в тому читанні якогось політичного характеру?" „Пан Садовський, - сказав я, колишній офіцер та ще й шипкинський кавалір". * „А це дуже добре, - сказав губернатор, - давайте підпишу програму".

Давши дозвіл, губернатор був певен, що „благонадьожні" громадяни Кам'янця також, як і він, виявлять свої „вірноподданчі" почуття і не порушать порядку. Все вийшло навпаки. Коли хор закінчив на сцені співати „Заповіт", місцеві громадяни, які займали перші ряди, заспівали „Ще не вмерла Україна". Спів підхопили семінаристи, якими вщерть був заповнений бальком, а за ними й ціла заля і хор. На сцену прибіг справник, почав махати руками і щось кричати. Спустили завісу, а заля все ж дрижала від могутнього співу.

Ця маніфестація не пройшла даром, бо губернатор викликав до себе М. Садовського і гостро йому за все те вичитав.

Кам'янцем Подільським закінчилась наша перша подорож. Звідтіля з кінцем Великого Посту, переїхали ми до Києва і, програвши до 1-го травня, роз'їхались на літній відпочинок. Знову з'їхались ми на літній сезон 1-го липня 1907 року до тієї ж Полтави. Там виступали два тижні в Літньому театрі, після чого виїхали в Суми, а далі до Катеринослава, де 1-го серпня розпочали вистави в літньому міському саду.

За цей час підготовили дві п'єси — „Жиди" Чірікова та „Пан Хитрий" у перекладі М. Садовського. Спроби показати публіці перекладні п'єси в українській мові не викликали зацікавлення у глядача, який звик бачити в малоросійських театрах Суходольського, Сабініка і ін. лише п'єси побутового змісту, співи та танці з цирковою еквілібристикою. В нашім репертуарі було мало п'єс із співом та танцями, а як і були танці, то чисто народного характеру. Вистави відбувалися здебільшого з участю М. Заньковецької і не робили на катеринославського міщанина враження. Від одного глядача мені довелося почути таку критику: „Нема танцюристів, погані костюми. Ось у Суходольського все горить, виблискує від убрань Дикої (примадонни Суходольського)".

*) М. Садовський в 1877-8 рр. у війні з турками брав „Шипкинський перевал" і за це був нагороджений георгіївським хрестом. Всіх тих, що дістали це відзначення, називали „Шипкинськими кавалірами".

В Піттсфілді, Масс. відбулися союзові збори

Піттсфілд, Масс. — В неділю 29-го травня ц. р. тут в залі української католицької церкви св. Івана відбулися перші союзові збори, для членів і нечленів УНСоюзу, в яких взяв участь представник Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу. Збори відчинив і ними провадив голова Контрольної Комісії 150-го місцевого Відділу, УНСоюзу, парох о. Ілля Гаврилишин, підкресливши у своєму вступному слові вагу УНСоюзу не тільки в ділянці життєвого забезпечення, але також під національним оглядом. Головний секретар УНСоюзу д-р Ярослав Падох в довшій промові з'ясував заслуги й вдобутки УНСоюзу впродовж 66 років його праці для української громади в Америці. Вказуючи на те, що УНСоюз з кожним роком молодніє, бо здобуває чимраз більші молоді, він закликав приявних більше цікавитися громадськими, а зокрема союзовими справами та допомогти розбудувати місцевий Відділ. В дискусії забирали голос секретар Відділу Іван Тарнавський, Анатасій Лаврів та пані Текля Вілош. Предсідник Відділу інж. Володимир Гуска у зборах участи взяти не міг, бо щойно видужує з поважної недуги. Гол. секретар відвідав його вдома й там відбув з ним розмову про союзові справи. Приявні зобов'язалися допомогти до значного збільшення членства та активности Відділу. Замикаючи збори, о. Гаврилишин висловив надію, що всі місцеві українці, включаться в УНСоюз, бо кожний потребує життєвого забезпечення а вся наша громада потребує УНСоюзу.

Кастро скликає Конґрес Латинсько-Американської Молоді, звернений проти ЗДА

Гавана, Куба. — Режим прем'єра Фіделя Кастра плянує відбути в Гавані в днях від 26-го до 31-го липня Перший Конґрес Латинсько-Американської Молоді, щоб змобілізувати молодь із країн Латинської Америки проти ЗДА, бо головною темою промов на цьому конґресі має бути „національне визволення Латинської Америки". Куба мала б бути прикладом на те, як можна визволитися „від імперіялізму янків" і від диктаторства, як про це пише комуністичний часопис в Гавані „Гой". Конґрес Молоді скликає організація „Рух 26-го липня", який очолював Кастро, коли починав боротьбу проти Батісти. В конґресі братимуть участь такі організації: Федерація Студентів Гаванського Університету, Комуністична Група Молоді та інші кубинські студентські і робітничі організації молоді, а також молодечі організації з Арґентини, Чіле і Венесуелі. З европейських країн, із СССР і комуністичного Китаю мають бути делеґати. Головна ціль конґресу — атака на ЗДА.

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

Секретар праці рекомендує промислові втримати закордонні ринки

Маямі Віч, Флорида. — Секретар праці Джеймс П. Мічелл, промовляючи на Конвенції Ротарі Інтернешенел, закликав американських промисловців втримати продуктивність праці та винаходити нові продукти, щоб затримати при собі закордонні ринки збуту. „Ми не сміємо довше толерувати такі неекономічні практики, які загрожують нашій конкуренції за кордоном, і які внаслідок цього зменшують число затруднених в цій країні та шкодять американським підприємцям у ЗДА", — казав Мічелл. Секретар праці казав, що ці неекономічні практики мають деколи свою причину в договорах про працю між робітництвом і підприємцями, часом вони є спадком давніших привілеїв робітництва, а деколи — це є наслідок злого керівництва в підприємствах. Взаємні договори про торгівлю між ЗДА і закордонними державами — це „властивий і конечний шлях вільних держав в теперішньому неспокійному світі", бо вони скріплюють недорозвинені держави і втримують продукцію в інших країнах та є єдиним засобом до дійсного поступу в світі.

Контрабандисти перепачкували до Канади 11,000 китайців

Оттава. — Канадійська і гонґконґська поліція викрили сітку контрабандистів, які впродовж десятьох років обманом привезли до Канади коло 11,000 китайців із Гонґ Конґу або з португальської колонії Макао. Ці ракетери заробили на цьому інтересі коло $50 мільйонів. Королівська кінна поліція вже зробила більше як 30 орлав в різних містах країни, щоб встановити хто дістався незаконним способом до Канади. Комісар іміграції С. В. Гарвісон сказав, що покищо не заарештовано нікого, бо уряд хоче зібрати всі дані, щоб можна було в суді виступити проти всіх злочинців, які є між білими канадійськими громадянами і між китайцями. Китайці прибували до Канади на фальшиві документи, за які платили від $4,000 до $8,000. Ці документи стверджували, що вони нібито є дітьми канадійських громадян китайського походження. В Канаді ці китайці були шантажовані погрозою доносів про їх нелеґальний в'їзд до Канади.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

УЧАСНИКИ 1-ОЇ НАРАДИ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМЦІВ І ПРОФЕСІОНАЛІСТІВ СХІДНОЇ КАНАДИ

І. ряд зліва: д-р Ст. Росоха, Й. Олійник, В. Вахна, д-р І. Василенко, Д. Садовий, Б. Долішний, І. Ілащук. — ІІ. ряд: П. Головатий, Т. Юрійчук, О. Фроляк, мґр. Яр. Опольський, мґр. В. Гультай, д-р О. Бойко, С. Коваль, М. Купницький, Ст. Дені - Данилишин, П. Вовк. ІІІ. ряд: інж. Б. Цірка, д-р П. Захарів, П. Джулинський, Ст. Мандрик, М. Сворик, О. Шестовський, Я. Малаховський, І Кучма.

ІДЕЯ СТАЄТЬСЯ ДІЙСНІСТЮ

(З приводу конференції підприємців і професіоналістів Східньої Канади)

Не треба навіть згадувати, яку преважливу ролю в житті кожного народу грають його промислово - купецька і професійна верстви. Таку саму ролю грають ці верстви і в житті української спільноти в Канаді. Її видко тоді, коли підприємці і професіоналісти зорганізовані у своїх фахово-професійних організаціях. У більших скупченнях українських поселенців у Канаді існують вже віддавна їхні товариства чи клюбе. Одні з них активні, інші ні.

Про активізацію і об'єднання цих клюбів і товариств говорилося на спеціяльній сесії Шостого Конґресу Українців Канади у Вінніпеґу, в липні 1958 р. Але ця ідея об'єднання нуртувала в деяких клюбах і товариств українських підприємців і професіоналістів вже давніше. Були такі осередки, як Торонто, Ошава і Гамілтон. Там радили над тим, щоб скликати принаймні провінційну конвенцію і створити зародок об'єднанню цих клюбів і товариств в окремих провінціях Канади, а відтак цілo-канадійське об'єднання українських підприємців і професіоналістів. Конвенція провінції Онтаріо вже мала відбутися в 1959 р., але тоді відбулися тільки основні наради представників Управ українських підприємців і професіоналістів Східньої Канади. У цих можна сказати історичних нарадах, які відбулись у Торонті 9 грудня 1959 р., були заступлені шість осередків: Монтреал — інж. Микола Граб; Ошава — Йосиф Олійник, Олекса Шестовський і Степан Мандрик, д-р Петро Захарів, Михайло Сворик, Іван Кучма, Яків Малаховсьі Михайло Купницький; Гамілтон — Дмитро Садовий, інж. Богдан Цірка і Микола Джулинський; Ст. Кетерінс: Богдан Долішний, Павло Вовк і Степан Дені-Данилиш; Віндсор — Володимир Вахна; Торонто — д-р Іван Василенко, д-р Осип Бойко, мґр. Василь Гультай і Святослав Фроляк, д-р Степан Росоха, Тадей Юрійчук, Сидір Коваль та Іван Ілащук, Петро Головатий, контрольор і мґр. Ярослав Сольський.

Відбулися ще дві наради в днях 24 лютого і 30 березня 1960. В міжчасі приєднався також Клюб Українських Професіоналістів і Підприємців в Оттаві. Отже, тепер Конвенцію підготовляє сім зорганізованих Осередків українських підприємців і професіоналістів Східньої Канади, до яких напевно приєднаються дальші осередки.

На згаданих нарадах представники Управ одноголосно погодилися, що Конвенцію конче треба скликати. Вирішено скликати її в днях 22 і 23 жовтня 1960, і вона має відбутись в готелі Кінґ Едвард Шератон в Торонті.

На нарадах обговорено також цілі і завдання Конвенції та її програму. Було б добре, щоб провідні підприємці і професіоналісти у тих місцевостях, де ще немає зорганізованих клюбів чи товариств, взяли ініціятиву до рук і приступили до зорганізування своєї місцевости. До помочі їм завжди буде Управа Торонтонського Осередку, яка на своїм засіданні 5 травня вибрала д-ра С. Росоху екзекутивним директором для справ Конвенції. Він може поїхати до будь-якої місцевости Східньої Канади і допомогти в зорганізуванні Клюбу чи Товариства.

Отже, нашим гаслом дня є: зорганізуватися у всіх місцевостях Східньої Канади і спільно підготовити Конвенцію, бо в зорганізованім житті є наша сила.

С. Р.

Канадійський уряд запрошує релігійні і громадські організації допомагати в спроваджуванні іміґрантів

Монтреал, Квебек. — Окружний суперінтендант іміграційного департаменту В. А. Мекфол заявив, що в теперішньому світовому Році Втікача „найбільше вдячною працею для релігійних і громадських організацій було б допомагати урядові в спроваджуванні до Канади нових іміґрантів". Мекфол сказав на зборах дієцезіяльної ради для соціяльної служби при Англіканській Церкві в Монтреалі, що в цих випадках федеральний уряд відмовиться тимчасово від звичайних іміґраційних вимог. Але спонзори нових іміґрантів мали б подбати про кошти подорожі для нових іміґрантів, про опіку над ними та про те, щоб родини нових іміґрантів включилися в життя нових громад, до яких вони прибули. І тому нові опікуни іміґрантів мусять подбати про добру організацію опіки над новоприбулими іміґрантами.

Український Літературно Мистецький Клюб

З Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю дня 3 червня ц. р., під час щотижневого літературного вечора Микола Понеділок прочитає свій переклад трагедії Бобе „Люкреція". Початок о год. 8-ій веч.

Кардинал Кушінґ закликає поборювати марксизм

Сієттел, Вашинґтон. — Кардинал Бостону Ричард Кушінґ, промовляючи на прийнятті в Сієттельському університеті, який надав йому почесний докторат прав, закликав всіх вірних у Христову науку, щоб „об'єдналися в ідеологічній боротьбі проти атеїстичного комунізму". Кардинал казав, що Христова віра — це „єдина сила на землі, яка може виграти бій за людські уми". На думку Кардинала Кушінґа теперішній світ дозволяє, щоб його розкладав комунізм із середини. Комунізмові треба протиставити християнські моральні засади. Римокатолицька Церква не може співіснувати з комунізмом і мирно співпрацювати, і немає виглядів на те, щоб комунізм міг закинути свою ідеологію, щоб католики могли погодитися з навчанням марксизму.

● **У шведському парляменті** відбулось в минулу суботу голосування сад вотумом довір'я урядові у зв'язку із спорами над справами податків. Соціялістичний уряд Таґе Ерляндера врятувався тільки більшістю трьох голосів, і то виключно завдяки тому, що комуністи, які зрештою атакують той уряд, в останній хвилині стримались від голосування.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ" І ЇЇ ВИДАНЬ

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

СПИСОК Ч. 22.

Ю. Зав'янський, Монтерей Парк	$ 21.00	Т. Камінський, Вуд	1.00
Я. Козуб, Ісанті	6.00	Ю. Свищук, Ст. Луїс	1.00
В. Семенина, Гамилтон	5.00	В. Заволович, Клівленд	1.00
Т. Юрчак, Сейлем	5.00	Т. Сивий, Карнеґі	1.00
С. Мацькевич, Шикаґо	5.00	С. Гавришко, Когоес	1.00
В. Гнатюк, Балтімор	5.00	Ф. Фалиський, Ютика	1.00
П. Павлович, Ортанна	5.00	І. Будняк, Форде	1.00
Д-р С. Тимків, Салісбурі	5.00	П. Будняк, Форде	1.00
Н. Н., Дітройт	5.00	А. Странко, Алентави	1.00
М. Сломяний, Гартфорд	5.00	І. Пеленський, Фила.	1.00
О. Голомко, Ст. Айленд	4.00	С. Кійло, Сиракюз	1.00
В. Комар, Бруклин	4.00	Н. Бобечко, Клівленд	1.00
Ф. Стасів, Ютика	4.00	В. Шанайда, Дітройт	1.00
Л. Панас, Норвіч	3.00	П. Гадоч, Филаделфія	1.00
Т. Федус, Филаделфія	3.00	Т. Олексин, Рачестер	1.00
А. Кривопуск, Фила.	3.00	В. Гавриляк, Рачестер	1.00
Ф. Любінецька, Дітройт	3.00	П. Бобрівник, Филаделфія	1.00
Г. Журко, Гінсдейл	2.20	М. Лазарович, Гемілтон	1.00
Ф. Сотник, Дітройт	2.00	Д-р В. Лев, Скрентон	1.00
Т. Волощук, Джонстон	2.00	Д. Олексюк, Бріджпорт	1.00
Д-р Ю. Лисяк, Торонто	2.00	Н. Грубий, Обурн	1.00
І. Чопко, Елмайра	2.00	В. Печенюк, Кентон	1.00
М. Жук, Форест Гілс	2.00	Р. Стельмах, Балтімор	1.00
М. Войтів, Клівленд	2.00	Н. Н., Вілямставн	1.00
В. Лесів, Вудбайн	2.00	Н. Н., Нюарк	1.00
О. Стеткевич, Ню Йорк	2.00	Н. Н., Ню Гейвен	1.00
Н. Курилюк, Ґрейт Фолс	2.00	П. Качан, Плимут	1.00
І. Дзядік, Сеймор	2.00	Н. Н., Честер	.30
А. Бойко, Ню Йорк	2.00	Разом	$ 150.50
П. Кучма, Ню Йорк	2.00	Раніше проголошено	$ 5,624.86
Р. Б. Ткач, Беверли	2.00		
А. Морозовський, Росвіл	2.00		
Н. Н., Ансонія	2.00	Разом	$ 5,775.36

Спорт

МІЖНАРОДНА ФУТБОЛЬНА ЛІГА

БИРНЛІ — БАЄРН 3:0 (0:0)

Ню Йорк, 28 травня. — Репрезентант Англії в М. Ф. Л. Бирнлі — це чемпіон першої дивізії Англійської Футбольної Ліги. Тому і не дивно, що дуже швидка та технічно краща команда англійців вирішила змагання з німцями із Мюнхену у свою користь. Після безцифрового висліду першої півгри одинадцятка Бирнлі зуміла проломати сильну дефензиву баварців та тричі здобути твердиню доброго воротаря — мадяра Арпада Фазекаса. Цим англійці переконали 11.301 глядачів, що вони все ще не хочуть зректися свого панування над футбольним світом. Принайменше не на користь німців. Воротами для Бирнлі поділилися: король стрільців — центр нападу Пойнтер, Пілкінгтон і Міллер. Команда Баєрн виступала в цих змаганнях з чотирма запасовими змагунами, чим і оправдував цю прогру менаджер німців Адальф Патек, колишній футболіст Праги.

КІЛМАРНОК — ГЛЕНАВОН 2:0

Джерзі Сити, 30 травня. — Шотляндці клюбу Кілмарнок, які мають за собою друге місце найвищої шотляндської ліґи та друге місце в грах за чашу своєї країни, це дуже добра команда дібраних професійних футболістів. Вони славляться не тільки Феноменальною лінією нападу, але і залізною дефензвою. В грі з представником північної Ірляндії, а не самостійної, шотляндцям прийшла перемога не надто важко. Гленавон не має за вийнятком центра нападу Джанса визначних змагунів, бо англійці виловлюють кращих футболістів для своїх багатших клюбів. Тільки завдяки жертвенній обороні ірляндців не дійшло до вищого висліду в користь шотляндців. Все таки симпатія біля сімтисячної публіки була по стороні ірляндців, які мають багато своїх земляків в цих околицях. Ворота для Кілмарнок стрілили Вотсон і Мюір.

ДОТЕПЕРІШНІ ВИСЛІДИ М. Ф. Л.:

Кілмарнок — Баєрн 3:1.
Гленавон — Амерікенс 5:1.
Бирнлі — Баєрн 3:0.
Кілмарнок — Гленавон 2:0.

СТАН ПОКАЗНИКА М. Ф. Л.

	точок	воріт
1. Кілмарнок	4:0	5:1
2. Бирнлі	2:0	3:0
3. Гленавон	2:2	5:3
4. Ніс	0:0	0:0
5. Амерікенс	0:2	1:5
6. Баєрн	0:4	1:6

(в. с.)

Спорт в Рочестері

Тому, що ранньою весною деякі дружини Рочестерської Ліґи змагались ще за аматорську та професійну чашу Америки, ліґові змагання почалися щойно на початку травня. УАСТ Рочестер до цього часу розіграв двоє ліґових змагань та одні за „Норсив Вестерн Сокер Асосіейшен Кап". Перші ліґові змагання проти Ітеліен Амерікенс, УАСТ через брак тренера, тренінґів та більшої кількости змагунів першої дружини, які чомусь на змагання не явилися, програли 8:2. За вище згадану чашу проти „Рейджерс" УАСт-івці вирішили змагання в свою користь 2:1, і також останньої неділі при зливнім дощі та малій скількості глядачів перемогли Рочестер „Юнайтед" 3:1. Голі стрілили по одному: Євген Лой, Євген Дощишак та Дмитро Темченко.

Микола Сійна

● **Шкільна Рада Ню Йорку** ухвалила, щоб всі нові учителі які стараються про працю в міських школах, предкладали з своїми проханнями також відтиски пальців. Давніше затруднені учителі і урядовці шкільних рад та дирекції шкіл, мусітимуть робити відтиски пальців, коли здаватимуть вищі екзамени для поліпшення своєї платні.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

ВІЛКС БЕРІ, Па. — Б-во св. І. Хрестителя, Відд. 223, повідомляє всіх членів, що Збори відбудуться в неділю, 5-го червня 1960 р., в парафіяльній залі, по другій Службі Божій. Проситься членів прийти на час та вирівняти свої довги. — Управа.

СИРАКЮЗ, Н. Й. — Т-во „Українська Січ", Відд. 39, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 5-го червня 1960 р., в год. 3-ій по полудні, в залі УНДому. Збирання вкладок — в суботу, 4-го червня, від год. 7-10 веч. і в неділю, 5-го червня, від год. 12-3 по полудні. Проситься членство обов'язково прибути на ці Збори. — Управа.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. — Піврічні Збори Б-ва Василія, Відд. 168, відбудуться в неділю, 5-го червня 1960 р., в год. 2:30 по пол., в залі Укр. Дому, при 760 State St. Порядок Зборів: збирання місячних вкладок, прочитання протоколу, місячний та піврічний звіти Управи та Контр. Комісії та прочитання кореспонденції. Управа запрошує до участи в Зборах. На Зборах можна буде правдоподібно відібрати чеки-дивіденди. — Г. Геба, предс.; С. Каспина, кас.; Г. Бабин, секр.

Конґресмен Галлек має очолювати конвенцію Республіканської партії

Вашинґтон. — В республіканських колах передбачають, що конґресмен Чарлз А. Галлек, провідник республіканців у Палаті Репрезентантів, буде призначений постійним предсідником конвенції республіканської партії, яка почнеться дня 25 липня ц.р. в Шикаґо. Про таку можливість доказувала б заява сен. Трустона Б. Мортона, крайового голови республіканської партії, що він рекомендуватиме на становище постійного предсідника конвенції конґресмена Галлека. Вирішить цю справу оконечно крайовий комітет цієї партії на своїх засіданнях, які відбудуться в днях 8-11 червня ц.р. і які будуть присвячені устійненню програми республіканської конвенції. Особи головного промовця на цій конвенції покищо не устійнено.

Поверхня землі в багатьох областях Чіле обнизилася на 3 до 10 стіп

Сантіяґо. — Два тижні майже безупинних хвиль землетрусу обнизили поверхню землі на просторі яких 25,000 квадратових миль у південному Чіле. Ціле побережжя у провінції Вальдівія в області Південних Озер перемінилося у великий залив моря. На побережжі Тихого океану поверхня землі обнизилася в загальному більше, як на десять стіп. Міністер публічних робіт Пабльо Перез Занарту заявив, що області від Вальдівії на півночі до тихоокеанського острова на півдні обнизилися в загальному на яких 3 стопи. В цьому районі землетрус був дуже сильний і тут згинуло яких 100 осіб. Міністер Занарту склав свою заяву відбувши літаком інспекцію понад 17,000 миль території Чіле, що на ній живе коло півтора мільйона населення. Великі простори управлених піль лежать під водою.

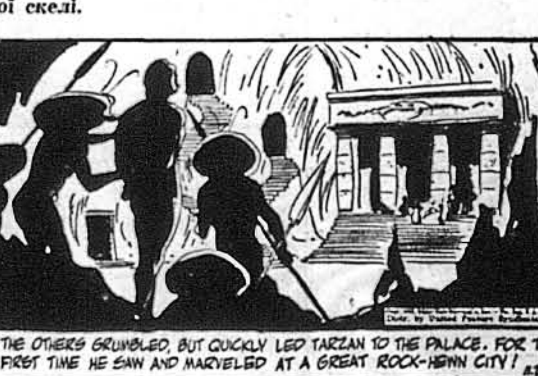
Сателіт погоди приспішив своє кружляння на наказ із землі

Вашинґтон. — Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація повідомляє, що випущений 2 місяці тому сателіт погоди „Тирос I" на наказ із землі приспішив своє кружляння з 9.4 на мінуту до 12.85 кружляння на мінуту. Це перший такий випадок і його вважають за великий успіх. Висланий 1-го квітня сателіт погоди, який важить 270 фунтів, робив 120 кружлянь на мінуту, але цю його швидкість зменшили при допомозі відповідних приладів до 10-ти кружлянь на мінуту. Але число кружлянь довкола себе не сміло впасти нижче 10, а коли це сталося 26-го травня, то при допомозі відповідних апаратів видали з землі „наказ", щоб сателіт погоди „Тирос" збільшив число своїх кружлянь, і так сталося тоді, коли він відбував 819-ту орбіту довкола Землі.

● **26 літаків** перевезли 500 жінок і дітей із міста Ганьйон в Квебеку, Канаді, до Монтреалу, бо тому містові загрожувала пожежа лісів, яка довкола лютувала і поволі зближалася до людських мешкань. Місто Ганьйон тепер не має жадного доступного до світу шляху, бо всі дороги залиті повінню внаслідок весняного топлення снігів. Чоловіки залишилися на місці для гашення пожежі.

ТАРЗАН, ч. 4463. Місто з тесаної скелі.

Приголомшливого ударом мавполюда завели до вохкої камінної келії...

Аж нагло з'явився вартовий. — Чекайте! Королева Ліра бажає допитувати в'язня!

Інші забурчали, але швидко завели Тарзана до палацу. Вперше він бачив і подивляв велике місто з тесаної скелі!

● РОЗШУКИ ●

Пошукую
Івана ЯНИК і Олексу ФЕДАН,
із села Турє, пов. Самбір, Зах. Україна. Їх самих, або хто знає про них, прошу писати на адресу:
Микола ШАХ
379 Princton Avenue
Hillside, N. J.

УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНО-ХАРИТАТИВНА СЛУЖБА
б. Український Червоний Хрест пошукує:

БЕХА Василя Федоровича, нар. 1920 року.
ЦУРКОВСЬКОГО Маріяна, — який 1939 року перебував у Стрию.
ПЕТРИШИНА Івана, нар. 2-го жовтня 1895 р.
САВОНКУ Василя, який в 1942 році виїхав до Німеччини, а в 1947 році переїхав до Бельгії.
ТЕРЕБУХ Марію та Дмитра.
ЦИМБАЛІСТУ Меланію, яка в 1929 р. виїхала до Франції.
КІСІЛЕВСЬКОГО Миколу, нар. 15-го грудня 1921 р. та його товаришів з Ляндсгуту та Регенсбурґу.
ІЛЯШАНСЬКОГО Івана Семковича, нар. 1922 року.
ДЗЮБУ Михайла, нар. 3 жовтня 1920 року.

Хто знав би вижче пошукувані особи, просимо подати на адресу:
Ukrainischer Medicinischer u. Caritativer Dienst
Muenchen 2,
Dachauerstr. 9/II, Germany